
POPULISMUL ÎN DISCURSUL POLITICIENILOR

Analiza campaniei electorale
(9 noiembrie – 7 decembrie 2012)

Raport de analiză media

PROIECT FINANȚAT DE
FUNDAȚIA FRIEDRICH EBERT ROMÂNIA

**FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG**
www.fes.ro

CADRUL CERCETĂRII

Obiectivul cercetării

Identificarea mesajelor populist-naționaliste promovate de actorii politici autohtoni, prezentați în principalele emisiuni TV din România pe parcursul campaniei electorale pentru Alegerile Parlamentare din 9 decembrie 2012.

Eșantionul analizat

În perioada 9 noiembrie – 7 decembrie 2012, au fost monitorizate și analizate principalele emisiuni informative și de dezbatere, difuzate în intervalul orar 20:00 – 23:00, din cadrul posturilor: Antena 3, B1 TV, Digi 24, OTV, Realitatea TV și TVR 1.

A. Indicatorii analizei – caracteristicile campaniei mediatizate

Vizibilitatea actorilor politici în emisiunile analizate – au fost înregistrați toți actorii politici prezentați în context electoral și în context non-electoral (candidați și reprezentanți ai partidelor politice). De asemenea, au fost înregistrați și actorii din administrația publică centrală sau locală.

Actorii relevanți pentru această analiză au fost înregistrați în următoarele situații:

- **prezențe live** (în studio, intervenții telefonice sau transmisiuni video)
- **înregistrări** (intervenții audio-video înregistrate)
- **menționări** (menționarea nominală de către terți)

Notă: Pentru fiecare actor relevant s-a recurs la înregistrare singulară per emisiune sau știre.

Platformele electorale ale candidaților – au fost înregistrate și clasificate principalele teme și mesaje ale candidaților cu titlul de platformă-program.

B. Indicatorii analizei – caracteristicile discursului populist-naționalist

ATRIBUTELE STATULUI ROMÂN ȘI POPORULUI ROMÂN

Au fost extrase și înregistrate din discursurile actorilor politici principalele atribute asociate statului român și poporului român.

PREZENTAREA UNOR INAMICI ȘI AMENINȚĂRI

Au fost înregistrate toate situațiile în care actorii politici au nominalizat explicit și univoc existența unor actori care reprezintă o amenințare pentru stabilitatea/ordinea internă. În acest sens, a fost realizată o clasificare a inamicilor/amenințărilor care sunt recurenți în discursurile actorilor politici:

- ***Inamici din interiorul statului și al națiunii:*** elite din România, lideri politici, partide politice etc.
- ***Inamici din interiorul statului, dar din afara națiunii:*** minoritățile etnice
- ***Inamici din interiorul națiunii și al statului, dar aflați în afara statului:*** migrații români
- ***Inamicii din afara statului și a națiunii:*** alte state, organisme și instituții internaționale sau politicieni sau oameni de afaceri cu notorietate internațională

POZIȚIONAREA ACTORILOR POLITICI ÎN RELAȚIA CU ANUMITE TEME DE INTERES NAȚIONAL

Au fost înregistrată orientarea actorilor politici (opunere, neutralitate sau susținere) în relație cu subiectele majore, de interes național, precum: acordurile cu FMI și Banca Mondială, fondurile europene nerambursabile, privatizările strategice, gestionarea resurselor naturale sau securitatea națională.

ATITUDINEA ACTORILOR POLITICI FAȚĂ DE ENTITĂȚI STRĂINE SAU GRUPURI MINORITARE

A fost înregistrată atitudinea actorilor politici (negativă, neutră sau pozitivă) față de entități străine precum Uniunea Europeană, alte state, politicieni cu notorietate europeană sau internațională, organisme de ajutor financiar, dar și față de grupuri minoritare din România precum minoritățile etnice, sexuale sau religioase.

- **EURO-ATITUDINILE ACTORILOR POLITICI**

Au fost înregistrate principalele atitudini ale actorilor politici, asumate explicit și univoc, față de Uniunea Europeană: *euro-entuziasm*, *euro-pragmatism*, *euro-scepticism* sau *euro-respingere*.

DATE GENERALE

În intervalul 9 noiembrie – 7 decembrie¹, au fost monitorizate șase posturi TV cu acoperire națională, în tronsonul orar 20 – 23.

Eșantionul a fost alcătuit din patru posturi de știri (Antena 3, B1 TV, Digi 24 și Realitatea TV), postul public de televiziune TVR 1 și postul generalist OTV.

Analiza cuprinde date din mai multe formate de emisiuni și a respectat încadrarea oferită de radiodifuzori²

Formate analizate/ Post TV	Antena 3	B1 TV	Digi 24	OTV	Realitatea TV	TVR 1
dezbateri electorală	29	31	26	4	11	6
știri	2	8	8		23	24
dezbateri generală	13	3	15		12	
publicitate electorală				18		10
spot electoral					4	26
info-candidați					19	
jurnal de campanie						11

¹ Perioada legală desemnată pentru promovarea campaniei electorale și candidaților în spațiul audio-vizual, conform deciziei 738/2012 emisă de Consiliul Național al Audiovizualului.

² Conform Deciziei 738/2012, radiodifuzorii au fost obligați să avertizeze publicul prin grafică și text atunci când au organizat dezbateri electorale sau când au organizat emisiuni de promovare electorală (vezi categoria „publicitate electorală”).

Astfel că, în intervalul monitorizat, au fost analizate 106 dezbateri electorale (cele mai multe difuzate de posturile Antena 3, Digi 24 și Realitatea TV), 65 de emisiuni informative și 43 de dezbateri generale.

Postul public de televiziune, TVR 1 a difuzat 11 ediții informative dedicate exclusiv desfășurării campaniei electorale (vezi jurnal de campanie) și alte 10 emisiuni de promovare electorală (vezi publicitate electorală). Analiza a surprins în tot acest interval doar 6 dezbateri electorale.

În cazul postului Realitatea TV, au fost incluse și rubricile „Dosar de candidat” (vezi info-candidați), produse asumate editorial de acest post și care au prezentat informații controversate despre activitățile unor candidați.

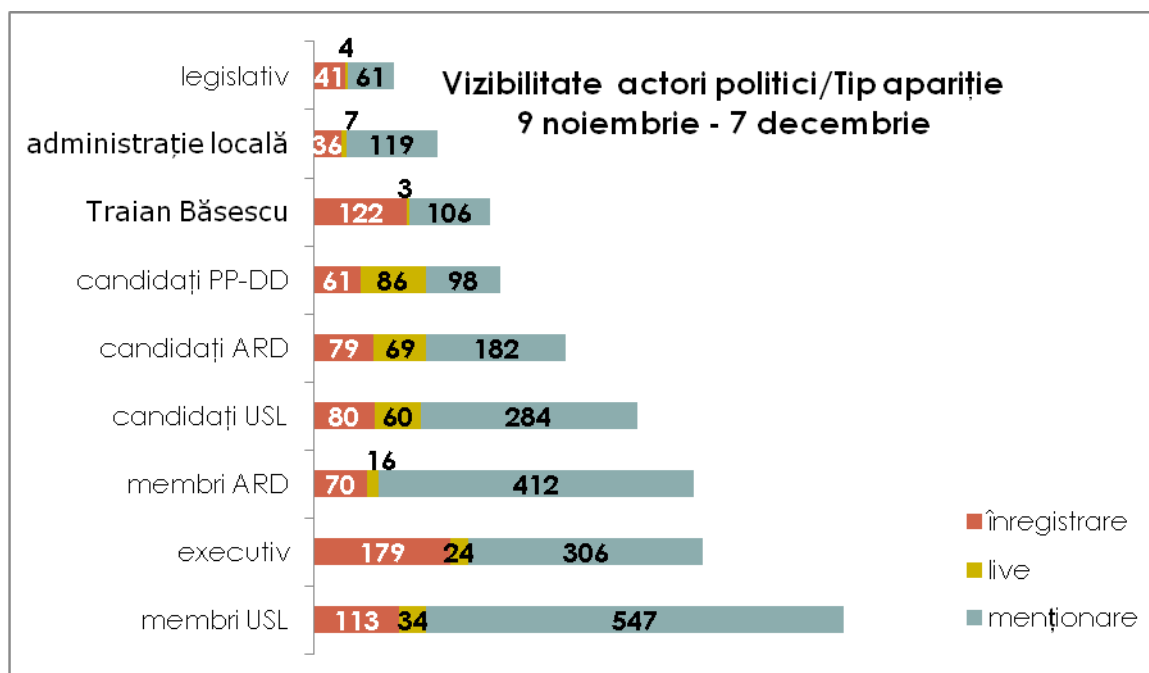
Postul OTV a difuzat cu precădere emisiuni de promovare electorală (18 ediții), în defavoarea dezbaterilor electorale (4).

În total, au fost analizate peste 390 de ore de emisie în intervalul alocat campaniei pentru Alegerile Parlamentare din 9 decembrie 2012.

VIZIBILITATE ACTORI POLITICI

Pe durata campaniei electorale, au fost înregistrați toți actorii politici din structurile de guvernământ și din partidele politice. Înregistrarea actorilor s-a realizat și în funcție de tipul apariției (live, înregistrare sau menționare).

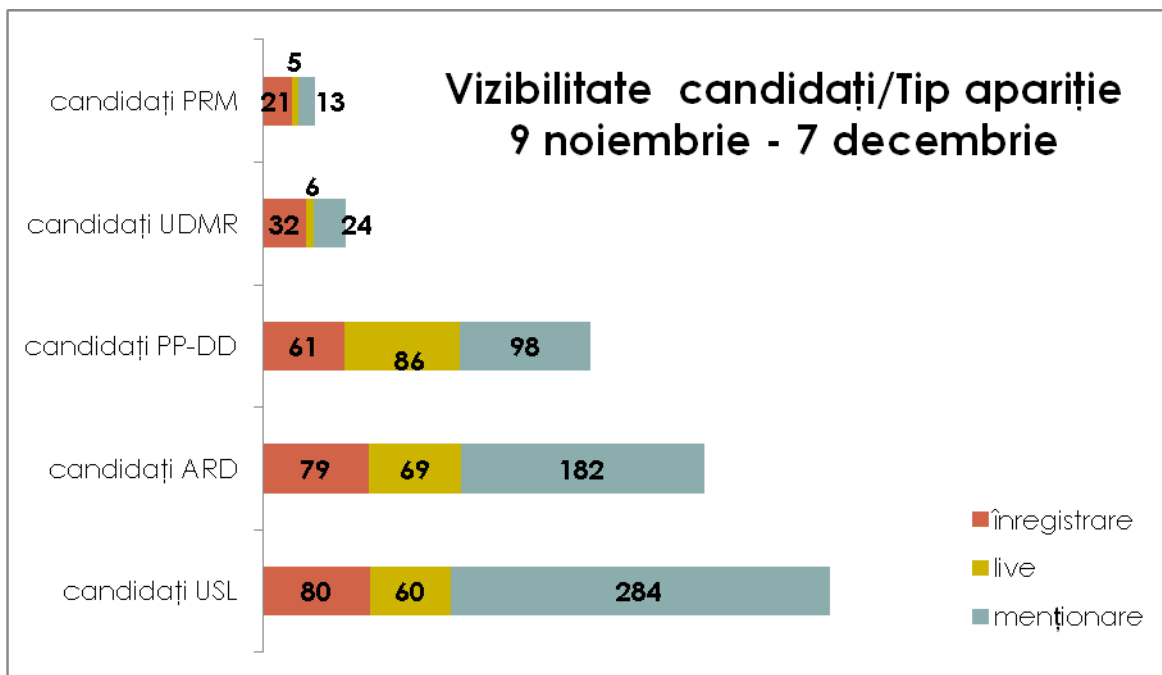
Notă: au fost utilizate doar titlaturile oferite de realizatorii și moderatorii TV.

Cei mai vizibili actori în perioada monitorizată au fost membrii coaliției USL (cu 694 apariții), urmați de membrii Guvernului (509 apariții). Locul al treilea a fost ocupat de membrii ARD, care au cumulat 498 de apariții.

Cei mai vizibili candidați în programele TV au fost candidații USL cu un total de 424 apariții (din care 60 au fost live), urmați de candidații ARD cu 330 apariții (din care 69 au fost live).

Candidații PP-DD au avut un scor de 245 de apariții, dar au cumulat cele mai multe apariții live (86). Cele mai multe apariții au fost înregistrate în cadrul emisiunilor difuzate de postul OTV (106) și în cadrul emisiunilor de promovare sau dezbaterilor electorale difuzate de TVR 1 (88 apariții din care 81 de apariții au fost înregistrate în spoturi electorale).

În perioada monitorizată, au fost înregistrați candidați din 17 formațiuni politice distincte. Totuși, cei mai vizibili candidați au fost desemnați de USL (424 apariții), ARD (330 apariții), PP-DD (245 apariții), UDMR (62 apariții) și PRM (39 apariții).

PLATFORMELE CANDIDAȚILOR

Candidații prezenți în programele TV monitorizate și în spoturile electorale difuzate în intervalul 9 noiembrie – 7 decembrie s-au remarcat prin tendința de a promova mesaje generale și vagi, cu scopul de a mobiliza electoratul.

PLATFORMA CANDIDAȚILOR USL	FRECVENȚĂ
mesaj general	54
economie, mediul de afaceri	8
sistem sanitar	6
modificarea Constituției	5
inițiative legislative	3
măsuri fiscale	3
reîmpărțirea administrativă a țării	3
locuri de muncă	2
reformă educație	2
protecția mediului	1

protecție socială	1
reformă administrație	1
resurse naturale și energetice	1

PLATFORMA CANDIDAȚILOR ARD	FRECVENȚĂ
mesaj general	48
măsuri fiscale	15
economie, mediul de afaceri	11
inițiative legislative	9
reformă educație	5
modificarea constituției	4
politică europeană	4
reîmpărțirea administrativă a țării	3
sistem sanitar	2
fonduri europene	1
locuri de muncă	1
privatizări strategice	1
protecție socială	1

PLATFORMA CANDIDAȚILOR UDMR	FRECVENȚĂ
mesaj general	43
economie, mediul de afaceri	11
măsuri fiscale	5
sistem sanitar	3
inițiative legislative	2
locuri de muncă	1
protecție socială	1

PLATFORMA CANDIDAȚILOR PRM	FRECVENȚĂ
mesaj general	17
economie, mediul de afaceri	1
modificarea Constituției	1
naționalizarea companiilor mari	1
reformă educație	1
sistem sanitar	1

Chiar și în cazul temelor specifice, precum economia națională, sistemul fiscal sau protecția socială, candidații nu au prezentat soluții, ci doar descrieri ale unor disfuncționalități din acele domenii de interes și intenția de a schimba starea de fapt.

POPULISM – ATRIBUTELE STATULUI ROMÂN

Analiza de față oferă și un profil virtual al României, așa cum a fost prezentată de candidați, în mesajele către electorat, în emisiunile TV analizate.

În perioada analizată au fost identificate doar 16 enunțuri ale candidaților care cuprindeau atribute ale statului român.

Notă: atributele negative au fost formulate în contextul măsurilor de austeritate sau de declinare a suveranității statale. Aceste atribute, au fost operaționalizate de către emițători ca fiind efecte ale unor stări de fapt.

Atribute asociate României	Emițător	Data	Post TV/Emisiune
țară de hoți	Sorin Oprescu	06.dec	Antena 3/Sinteza zilei
națiune divizată	Mihai Răzvan Ungureanu, ARD	20.nov	TVR 1/Alegeri Parlamentare
stat european	Anca Boagiu, ARD	15.nov	Digi 24/Alege Digi
țară bogată	Anca Boagiu, ARD	06.dec	B1 TV/Discuția săptămânii
țară divizată	Anca Boagiu, ARD	06.dec	B1 TV/Discuția săptămânii
foarte foarte bogată	Dan Diaconescu, PP-DD	03.dec	OTV/DDD Live
tară extraordinar de frumoasă	Liliana Mincă,PP-DD	21.nov	Digi 24/Alege Digi
țară extraordinar de bogată	Liliana Mincă,PP-DD	21.nov	Digi 24/Alege Digi
ruda săracă	Liliana Mincă,PP-DD	21.nov	Digi 24/Alege Digi
țară frumoasă	Dan Diaconescu, PP-DD	14.nov	OTV/DDD Live
colonie	Corneliu Vadim Tudor, PRM	15.nov	TVR 1/Alegeri Parlamentare
colonie străină	Corneliu Vadim Tudor, PRM	19.nov	TVR 1/Alegeri Parlamentare
multietnic	Laszlo Borbely, UDMR	14.nov	TVR 1/Alegeri Parlamentare
puternică	Victor Ponta, USL	29.nov	TVR 1/Alegeri Parlamentare

stat suveran	Ioan Ghișe, USL	14.nov	Digi 24/Alege Digi
ruda săracă	Octavian Bot, USL	21.nov	Digi 24/Alege Digi
țară de grotă	Corneliu Dobrițoiu, USL	12.nov	Antena 3/Sinteza zilei
România a fost puternică	Victor Ponta, USL	14.nov	Antena 3/Sinteza zilei
țară de peșteră	Corneliu Dobrițoiu, USL	09.nov	Realitatea TV/Realitatea la raport
țară coborâtă din copaci	Corneliu Dobrițoiu, USL	09.nov	Realitatea TV/Realitatea la raport
stat bananier	Daniel Buda, ARD	29.nov	Digi 24/Alege Digi
incultă	Mirela Oprici, PP-DD	16.nov	OTV/DDD Live
bolnavă	Mirela Oprici, PP-DD	16.nov	OTV/DDD Live
săracă	Mirela Oprici, PP-DD	16.nov	OTV/DDD Live
puternică	Crin Antonescu, USL	26.nov	TVR 1/Alegeri Parlamentare
puternică	Crin Antonescu, USL	01.dec	Antena 3/Q&A
solidă	Crin Antonescu, USL	01.dec	Antena 3/Q&A
țară bogată	Liviu Dragnea, USL	09.nov	B1 TV/Discuția săptămânii

POPULISM – ATRIBUTELE POPORULUI ROMÂN

În cazul atributelor asociate poporului român, lista este mai restrânsă și este dominată de atribute pozitive.

Atribute asociate poporului român	Emițător	Data	Post TV/Emisiune
deștepți	Anca Boagiu, ARD	15.nov	Digi 24/Alege Digi
patrioți	Anca Boagiu, ARD	15.nov	Digi 24/Alege Digi
calzi	Dan Diaconescu, PP-DD	22.nov	OTV/DDD Live
frumoși	Dan Diaconescu, PP-DD	22.nov	OTV/DDD Live
cei mai deștepți	Dan Diaconescu, PP-DD	26.nov	OTV/DDD Live
buni la suflet	Dan Diaconescu, PP-DD	26.nov	OTV/DDD Live
iubitori de Dumnezeu	Liviu Robert Neagu, PP-DD	14.nov	OTV/DDD Live
necivilizați	Cătălin Ivan, USL	06.dec	Antena 3/Subiectiv
barbari	Cătălin Ivan, USL	06.dec	Antena

dezbinați	Traian Băsescu	30.nov	3/Subiectiv
			Antena 3/Sinteza zilei

INAMICI ȘI AMENINȚĂRI

Din analiza discursurilor candidaților rezultă o tendință - generalizată în rândul candidaților – de a prezenta actori și entități din viața politică internă în calitate de inamici din interiorul statului și al națiunii. Toți actorii desemnați în această categorie reprezintă elite politice ale momentului și sunt adversari politici direcți pentru emițători.

Notă: au fost înregistrate doar acele situații în care candidații au enunțat explicit și univoc că un actor sau o entitate reprezintă un pericol pentru stabilitate, unitate sau integritate a statului și ordinii de drept.

Inamici desemnați	Emițător	Data	Post TV/Emisiune
Crin Antonescu, USL	Mihai Răzvan Ungureanu, USL	28.nov	Digi 24/Imparțial
USL	Mihai Răzvan Ungureanu, USL	03.dec	TVR 1/Alegeri parlamentare
USL	Anca Boagiu, ARD	05.dec	Digi 24/Jurnalul de seară
Victor Ponta, USL	Anca Boagiu, ARD	05.dec	TVR 1/Alegeri parlamentare
Victor Ponta, USL	Dan Diaconescu, PP-DD	23.nov	OTV/DDD Live
Victor Ponta, USL	Dan Diaconescu, PP-DD	26.nov	OTV/DDD Live
Victor Ponta, USL	Dan Diaconescu, PP-DD	03.dec	OTV/DDD Live
PSD	Ioan Bâldea, PRM	19.nov	TVR 1/Alegeri parlamentare
PNL	Ioan Bâldea, PRM	19.nov	TVR 1/Alegeri parlamentare
PDL	Ioan Bâldea, PRM	19.nov	TVR 1/Alegeri parlamentare
UDMR	Ioan Bâldea, PRM	19.nov	TVR 1/Alegeri parlamentare
PNȚCD	Ioan Bâldea, PRM	19.nov	TVR 1/Alegeri parlamentare
Traian Băsescu	Daniel Barbu, USL	30.nov	Antena 3/Subiectiv
Traian Băsescu	Victor Ponta, USL	03.dec	TVR 1/Alegeri parlamentare
Traian Băsescu	Eugen Nicolăescu, USL	05.dec	Digi 24/Jurnalul de seară
PDL	Crin Antonescu, USL	03.dec	TVR 1/Alegeri parlamentare
Traian Băsescu	Victor Ponta, USL	27- nov.	Antena 3/Subiectiv
Traian Băsescu	Victor Ponta, USL	27- nov	Antena 3/Sinteza Zilei
Traian Băsescu	Victor Ponta, USL	19- nov	Antena 3/Sinteza Zilei
Victor Ponta, USL	Traian Ungureanu, ARD	03.dec	TVR 1/Alegeri parlamentare
USL	Traian Ungureanu, ARD	03.dec	TVR 1/Alegeri parlamentare
Traian Băsescu	Cătălin Ivan, USL	28.nov	Digi 24/Alege Digi

Traian Băsescu	Mădălin Voicu, USL	27.nov	Digi 24/Știrile serii
Traian Băsescu	Sergiu Andon, USL	27.nov	Digi 24/Imparțial
Traian Băsescu	Crin Antonescu, USL	06.dec	B1 TV/Știrile B1
Victor Ponta, USL	Traian Băsescu	27.nov	Antena 3/Subiectiv
Crin Antonescu, USL	Traian Băsescu	13.nov	Realitatea TV/Realitatea la raport

CANDIDAȚII ȘI TEMELE DE INTERES NAȚIONAL

În perioada subscrisă analizei, a fost urmărită și ocurența temelor de interes național și poziționarea candidaților față de aceste subiecte.

Au fost considerate teme de interes național acele subiecte care pot influența statusul actual al României în relație cu alte state sau organizații internaționale³.

Notă: în analiză au fost înregistrate doar intervențiile și luările de poziție explicite și univoce ale candidaților.

Poziția candidaților USL față de temele de interes național	opunere	neutră	susținere
acordurile FMI	1	1	
fonduri europene		1	
MCV			1

Candidații USL au avut luări de poziție în legătură cu doar trei teme de interes național. Într-o singură intervenție au contestat necesitatea și transparența acordurilor cu Fondul Monetar Internațional (14 noiembrie, candidatul Ioan Ghișe, la postul Digi 24).

Poziția candidaților ARD față de temele de interes național	opunere	neutră	susținere
acordurile FMI		1	
dependența energetică de furnizori din exterior	1		
fonduri europene		1	1
privatizări strategice		1	

Candidații ARD au exprimat o opoziție fermă doar față de posibilitatea extinderii perioadei de dependență față de furnizorii străini de energie (15 noiembrie, candidata Anca Boagiu, la postul Digi 24).

Poziția candidaților PP-DD față de temele de interes național	opunere	neutră	susținere
---	---------	--------	-----------

³ Exemple de teme de interes național: acordurile cu Fondul Monetar European, atragerea fondurilor europene nerambursabile, gestionarea resurselor naturale, participarea pe piața energetică regională, Mecanismul de Cooperare și Verificare pe Justiție derulat de Comisia Europeană etc.

acordurile FMI	1		
fonduri europene		1	
privatizări strategice	2	2	2

Candidații PP-DD au luat poziție, de cele mai multe ori, în legătură cu oportunitatea privatizării combinatelor și complexurilor industriale în avantajul investitorilor străini. În două situații, a fost înregistrată o opunere (13 noiembrie, candidații Dan Diaconescu și Sorin Ovidiu Bălan, la postul OTV).

Poziția candidaților UDMR față de temele de interes național	opunere	neutră	susținere
drepturile minorităților etnice			5

Candidații UDMR au exprimat poziții clare și de suport doar în relația cu promovarea și respectarea drepturilor minorităților etnice (12, 16, 26 și 28 noiembrie, candidații Tanczos Barna, Attila Korodi, Kelemen Hunor și Marko Bela, la postul TVR 1).

Poziția candidaților PRM față de temele de interes național	opunere	neutră	susținere
Acordurile FMI	1		
Integritatea teritorială a României			2
resurse naturale	1		1
vinderea resurselor energetice	1		
privatizări strategice			2

Candidații PRM au cumulat cele mai multe poziții de opunere față de subiecte de interes național:

1. Acordurile cu FMI – 16 noiembrie, candidat Dan Dumitru Zamfirescu, postul TVR 1
2. Gestionarea resurselor naturale – 28 noiembrie, Corneliu Vadim Tudor, postul TVR 1
3. Renunțarea și vinderea resurselor energetice – 19 noiembrie, Bâldea Ioan, postul TVR 1

ATITUDINEA CANDIDAȚILOR FAȚĂ DE ENTITĂȚI STRĂINE ȘI MINORITĂȚI

ATITUDINEA ACTORILOR POLITICI FAȚĂ DE ENTITĂȚILE STRĂINE ȘI/SAU MINORITĂȚI			
NUME ACTOR, APARTENENȚĂ POLITICĂ, ENTITATE DESEMENATĂ			
	negativă	neutră	pozitivă
Adrian Papahagi, A.R.D			
FMI		1	
Anca Boagiu, A.R.D	negativă	neutră	pozitivă
Angela Merkel		1	
Hilary Clinton			1
NATO			1
Rusia	1		
SUA		1	
UE		1	3
Aurel Vainer, FCER	negativă	neutră	pozitivă
evrei			1
Călin Popescu Tăriceanu, USL	negativă	neutră	pozitivă
UE			1
Cezar Preda, A.R.D	negativă	neutră	pozitivă
UE			1
Crin Antonescu, USL	negativă	neutră	pozitivă
Grahan Watson			1
SUA			1
UE		3	
Cristian Boureanu, A.R.D	negativă	neutră	pozitivă
UE			2
Dan Diaconescu, PP-DD	negativă	neutră	pozitivă
romi			2
Rusia	1		
SUA			1
UE			1
Dan Dumitru Zamfirescu, PRM	negativă	neutră	pozitivă
FMI		1	
Emil Streinu, PRM	negativă	neutră	pozitivă
UE			1
Gheorghe Funar, PRM	negativă	neutră	pozitivă
evrei	1		
Ioan Ghișe, PRM	negativă	neutră	pozitivă
FMI	1		
Kelemen Hunor, UDMR	negativă	neutră	pozitivă
Maghiari			1
UE			2
Ludovic Marta, PRM	negativă	neutră	pozitivă

forțe externe - general	1		
Maria Grapini, USL	negativă	neutră	pozitivă
UE	1		
Mihai Răzvan Ungureanu, A.R.D	negativă	neutră	pozitivă
Maghiari	1		
UE	2		
Mihăiță Calimente, USL	negativă	neutră	pozitivă
Băncile străine	1		
Mircea Coșea, USL	negativă	neutră	pozitivă
FMI	1		
Radu F. Alexandru, A.R.D	negativă	neutră	pozitivă
China	1		
UE	1		
Ramona Mănescu, USL	negativă	neutră	pozitivă
FMI	1		
Rodin Traicu, USL	negativă	neutră	pozitivă
FMI	1		
Sorin Ovidiu Bălan, PP-DD	negativă	neutră	pozitivă
Germania	1		
Sulfina Barbu, A.R.D	negativă	neutră	pozitivă
UE	1		
Ștefan Vlaston, A.R.D	negativă	neutră	pozitivă
FMI	1		
UE	2		
Tanczos Barna, UDMR	negativă	neutră	pozitivă
Maghiari	2		
Teodor Baconschi, A.R.D	negativă	neutră	pozitivă
UE	1		
Teodor Paleologu, A.R.D	negativă	neutră	pozitivă
FMI	1		
Traian Ungureanu, A.R.D	negativă	neutră	pozitivă
UE	1		
Tudor Barbu, PP-DD	negativă	neutră	pozitivă
romi	1		
Vasile Blaga, A.R.D	negativă	neutră	pozitivă
Angela Merkel	1		
Victor Ponta, USL	negativă	neutră	pozitivă
Graham Watson	1		
UE	2		
Vlad Nistor, USL	negativă	neutră	pozitivă
UE	1		

EURO-ATITUDINILE CANDIDAȚILOR

În perioada monitorizată, doar 14 candidați au exprimat opțiuni clare în legătură cu Uniunea Europeană.

Row Labels	euro-entuziasm	euro-pragmatism	euro-scepticism
Anca Boagiu, AR.D	5		
Victor Ponta, USL	1	1	1
Cristian Boureanu, AR.D	2		
Kelemen Hunor, UDMR	2		
Mihai Răzvan Ungureanu, A.R.D	2		
Radu F. Alexandru, A.R.D	2		
Ștefan Vlaston, A.R.D	1	1	
Călin Popescu Tăriceanu, USL	1		
Cezar Preda, A.R.D	1		
Crin Antonescu, USL		1	
Iulian Crăciun, A.R.D		1	
Sulfina Barbu, A.R.D	1		
Teodor Baconschi, A.R.D	1		
Vlad Nistor, USL	1		

Cele mai multe poziții exprimate în această perioadă sunt de euro-entuziasm și au fost formulate de candidații ARD.

Premierul și candidatul Victor Ponta (USL) a fost singurul actor care a exprimat o atitudine euro-sceptică (14 noiembrie, Sinteza zilei – Antena 3).

Nu a fost identificată nicio atitudine de euro-respingere față de Uniunea Europeană.

CONCLUZII

- ✓ Campania electorală pentru Alegerile Parlamentare din 9 decembrie 2012 a fost dominată de subiecte conflictuale de pe scena politică internă;
- ✓ Competiția electorală i-a avut drept actori principali pe candidații USL și ARD. Poziția a treia, ocupată de candidații PP-DD, poate fi explicată doar de promovarea excesivă pe postul OTV și gratuită pe TVR 1⁴;
- ✓ Platformele candidaților au fost lipsite de consistență și s-au limitat doar la descrierea unor efecte socio-economice sau politice;
- ✓ Mesajul populist-naționalist a fost cvasi-absent sau difuz în discursul candidaților;
- ✓ Candidații PP-DD și PRM au cumulat cei mai mulți indici de populism-naționalism, dar chiar și aceștia au fost prezentați din perspectiva eșecului politicii interne;

⁴ Conform Deciziei 758/2012, postul public de televiziune este obligat să promoveze gratuit candidații la Alegerile Parlamentare.